

השוכר את הפועל

פרק המישי עבודה זרה סב.

עין משפט נר מצוה

- א א ב מיי פ"ג מהל' מאלכות אסורות הלכ' טו טז סגמ לאחין קמה טו"ע י"ד ס"י קלג סע"ף א:
- ב ג מיי שם הלכ' ח טו"ע"ע שם סע"ף ב:
- ג ד מיי שם פ"י הלכ' ט סגמ לאחין קמה טו"ע"ע י"ד ס"י רלד סע"ף א:
- ד ה מיי שם הלכ' ו סגמ לאחין קמה טו"ע"ע י"ד ס"י רלו סע"ף ג:
- ו ז מיי פ"ו מהלכות שמיטה הלכ' ב:
- ז ח מיי פ"ג מהלכות מאלכות אסורות הלכ' ט:
- ח ט מיי פ"ו מהלכות שמיטה הלכ' ג:
- ט ט מיי שם הלכ' א [ופ"ה מלכות כבודות הלכ' ט]:
- י י מיי פ"ו מהלכות שמיטה הלכ' ג:
- י א מיי פ"ג מהלכות מעשר שני הלכ' כז:

תורה אור השלם

- 1. והיה שבת הארץ לקבץ לאבלה לך ולעבדך ולתשכבך ולתשכבך והרעים עקור:
- ויקרא כה ו

מוסף רש"י

מכרין וקידש בדמיהן מקודשת. לזין הדמים מתפסין בלאסור (קדושין י"ג).

השוכר את הפועל: מ"ט שברו אסור. מתוך השיטה משמע כי מעתה היה יודע שיין נסך מופס דמיו כעבודת כוכבים ואעפ"כ היה רואה לדמות שכן יין נסך לדמי ערלה ולשכר שביעית אע"ג דליכא זיין נסך מרי חומרי אסור הנאה ותופס דמיו והכי פריך מ"ט שכרו אסור נהי דמופס דמיו כעבודת כוכבים מ"מ שכרו אין זו אסור אלא מדרבנן ואינו חשוב כדמי יין נסך ומה טעם גזרו עליו אולימא משום דזין נסך גופיה אסור בהנאה מן המורה הלכך גזרו על שכרו אטו הגוף והרי ערלה וכלאי הכנס לאסורין צנחנה מן המורה ולא גזרו על הדמים אטו הגוף ואין להחמיר כלן בשכר יומר מהתם דמייס דהשתא דמייס שמלניו אסורי הנאה שגס דמייס אסורין מן המורה כמו הגוף צלותן דמופסין דמיהן ואפילו הכי לא גזרו דמופס אטו גוף צלותן שאין מופסין דמייס שכר שאינו אסור צשום אסור הנאה מן המורה כל שכן שלא גזרו שכר אטו הגוף ומשני אלא הואיל ותופס דמיו כעבודת כוכבים כלומר שכר בגוף לא מילחין אכל שכר דמייס מילחין ורבי שביעית שביעית דמופסת דמיה * וקאמר שכרו מותר כקדושת שביעית ולא (ה) נתפס כקדושת שביעית ולא גזרינן שכר שביעית אטו דמי שביעית ואין לומר דשאיין יין נסך דליית ציה תרי חומרי אסור הנאה ותופס דמיו דלא מילחין שכר דמייס בתרי חומרי יומר מבחומר אמת ומסקין א"ר אצבו א"ר יוחנן קנס הוא שקנסו בו

דמי כעבודת כוכבים כלומר שכר בגוף לא מילחין אכל שכר דמייס מילחין ורבי שביעית שביעית דמופסת דמיה * וקאמר שכרו מותר כקדושת שביעית ולא (ה) נתפס כקדושת שביעית ולא גזרינן שכר שביעית אטו דמי שביעית ואין לומר דשאיין יין נסך דליית ציה תרי חומרי אסור הנאה ותופס דמיו דלא מילחין שכר דמייס בתרי חומרי יומר מבחומר אמת ומסקין א"ר אצבו א"ר יוחנן קנס הוא שקנסו בו

השוכר את הפועל לעשות עמו ביין נסך שברו אסור שכרו לעשות עמו מלאכה אחרת אע"פ שאמר לו העבר לי חבית של יין נסך ממקום למקום שברו מותר **השוכר את החמור להביא עליה יין נסך שברה אסור** ישברה לישב עליה אע"פ שהניח עובד כוכבים (ב) לגינו עליה שברה מותר: **גמ'** מ"ט שכרו אסור אולימא הואיל ויין נסך אסור בהנאה שכרו נמי אסור דהרי ערלה וכלאי הכנס דאסורין בהנאה ותנן (ג) מכרין וקידש בדמיהן מקודשת אלא הואיל ותופס את דמיו כעבודת כוכבים והרי שביעית דתופס את דמיה ותנן (ד) האומר לפועל הילך דינר זה לקוט לי בו ירק היום שכרו אסור לקוט לי ירק היום שכרו מותר א"ר אבהו א"ר יוחנן יקנס הוא שקנסו חכמים בחמרין וביין נסך יין נסך הא דאמרן חמרין מאי היא דתניא ה"החמרין שהיו עושין מלאכה בפירות שביעית שברן שביעית מאי שברן שביעית אולימא דיהבינן להו שבר מפירות שביעית נמצא זה פורע חובו מפירות שביעית והתורה אמרה (ה) לאכלה (ו) ולא לסחורה ואלא דקדוש שברן בקדושת שביעית וכו' קדוש (ז) והתניא האומר לפועל הילך דינר זה ולקוט לי ירק (ח) היום שכרו מותר לקוט לי ירק בו"ה היום שכרו אסור אמר אבוי לעולם יהבינן ליה שבר מפירות שביעית ודקא קשיא לך לאכלה ולא לסחורה דיהביה גיהליה בצד היתר כרתנן (ט) לא יאמר אדם לחבירו העלה

דמי כעבודת כוכבים כלומר שכר בגוף לא מילחין אכל שכר דמייס מילחין ורבי שביעית שביעית דמופסת דמיה * וקאמר שכרו מותר כקדושת שביעית ולא (ה) נתפס כקדושת שביעית ולא גזרינן שכר שביעית אטו דמי שביעית ואין לומר דשאיין יין נסך דליית ציה תרי חומרי אסור הנאה ותופס דמיו דלא מילחין שכר דמייס בתרי חומרי יומר מבחומר אמת ומסקין א"ר אצבו א"ר יוחנן קנס הוא שקנסו בו

(א) פ"י כדים גדולים ערוך וכן בשבת קלט: כפרש"י, (ב) קידושין טו: לעיל ד: (ג) מדרים מו: (ד) א שביעית פ"ח מ"ד [וע"ה] דהבנות מהופכות, (ה) [בכורות י"ג: (ו) [ג"ל והתנן והיינו משנה לשביעית פ"ח מ"ד כפי הנוסחה משנה דהתם, (ז) [בסדר המשנה ל בו ירק], (ח) מעשר שני פ"ג משנה א, (ט) תנא כן בפרי"ו ועיין רש"י.

גליון הש"ס

תוס' ד"ה השוכר וכו' וקאמר שברו מותר דהשבע לגמרי. לא הנינו דמה לזין למשמעת הא א"א לפי שבעין אחר דהא ברישא דקמי שכרו אסור וכו' חלפי שביעית הינו דלסור ליהנות ממנו שלא בקדושת שביעית א"ר כפי"א דמי שכרו מותר ע"כ לגמרי מותר: **בא"ד** (בב"ב) בסתבר דלא קבחו. תמוה לי כמה נקפחין בזה הא פשטיא דלזין לגנוב שאר אסורין מין נסך דהרי קמי מכן וקידש דמיהן מקודשת הרי דהתלפין מותר לאחרי מכו"ש שכרו ו"ע: ד"ה נמצא וכו' דרשום פ"ה ורביה אקילו. לדיחא אילת צירושלמי ספ"ה משביעית ארי"ז זתא אומרת שאסור לקוט אשה דמיי שביעית ו"ע:

הגהות הב"ח

(א) והתניא האומר לפועל הילך דינר זה ולקוט לי ירק בו היום שכרו אסור לקוט לי ירק היום שכרו מותר אמר אבוי לעיל: (ב) ד"ה השוכר וכו' בגמרא. י"ב ד"ה וכו' ע"כ: (ג) ד"ה שכרו וכו' ובגמרא מפרש: י"ב ד"ה שם ע"כ: (ד) ה"ה ד"ה מ"ט ש"ס וכו' וכו' דמשמע לגמרי ולא בעינן דבהנה קדושת שביעית וכו' שביעית גופיה לא היה לנו לחלק: (ה) ד"ה והתנן וכו' אסור מדרבנן אלמא לאיניש אחרינא שרו אותן מעות וה"ו גבי שביעית המעות וכו' פריך רבי ישמעאל א"ר א"ר מאי קא פריך לישני הא דקמיה. י"ב פ"י האי שכרו אסור דשביעית א"ר אלא לומר דאסור לו להיסק בשכרו כשיעור זמן היעור אלא זכר לאלו קודם זמן היעור דהיינו קודם שיעלה ליה מן השדה אותו המין שביעית לו השכר ממנו וכשיעור זמן היעור חייב לבערו מן הבית והוא שיושלטו בביתו להפקירו לכל ודך פריך מותר לאכלו וכו' פריך פירות שביעית שאמרו חכמים כל מקום והיינו דכתבו מוס' דגבי שביעית המעות אינם אסורים לאחריהם כלומר אין דין אסור שביעית לאחר שביעית וזמן היעור לאסור לגמרי א"ר לאחרי ולתטעין שרפה או פירור חורה לרוב דעת הרמב"ם כפ"ו מהל' שמיטה דכבר השינו הרשב"ד אלא

דמי כעבודת כוכבים כלומר שכר בגוף לא מילחין אכל שכר דמייס מילחין ורבי שביעית שביעית דמופסת דמיה * וקאמר שכרו מותר כקדושת שביעית ולא (ה) נתפס כקדושת שביעית ולא גזרינן שכר שביעית אטו דמי שביעית ואין לומר דשאיין יין נסך דליית ציה תרי חומרי אסור הנאה ותופס דמיו דלא מילחין שכר דמייס בתרי חומרי יומר מבחומר אמת ומסקין א"ר אצבו א"ר יוחנן קנס הוא שקנסו בו

העלה

מומחין לאחריהם אלא דלו אסורין להחזיק מן הבית ולהפקירן והוא דעת המוס' וכו' הכונן בחדר זכר וכן פסק בסגמ בעשה קמ"ו ומ"ש המוס' כדאמר לעיל פרק רבי ישמעאל לפי פירושו בלא דלימנו לכה [והשאר חסר]: (א) ד"ה דמיינן וכו' שום פריטה בשלל כדכר הנאמן. י"ב לזון מוספות בקידושין ד"ג י"ב ע"כ דמיייר לביכא ש"פ אלא כדכר הנאמן א"ר י"ל דליכא ש"פ א"ר שאל כדכר הנאמן מ"מ כיון שהאשה כסורה שיש לה ליהנות לך הנאמן וזו לא סמכה דעתה וכו' אסור טעום: (ב) בא"ד אסור לקדש לו דמי דלוי חרובה כמו שכתב ר"ש ד"ה מלא א"ר י"א רישא אסור ליתקח וכו' ואפי' למכור בשוק הדרי:

דמי כעבודת כוכבים כלומר שכר בגוף לא מילחין אכל שכר דמייס מילחין ורבי שביעית שביעית דמופסת דמיה * וקאמר שכרו מותר כקדושת שביעית ולא (ה) נתפס כקדושת שביעית ולא גזרינן שכר שביעית אטו דמי שביעית ואין לומר דשאיין יין נסך דליית ציה תרי חומרי אסור הנאה ותופס דמיו דלא מילחין שכר דמייס בתרי חומרי יומר מבחומר אמת ומסקין א"ר אצבו א"ר יוחנן קנס הוא שקנסו בו

דמי כעבודת כוכבים כלומר שכר בגוף לא מילחין אכל שכר דמייס מילחין ורבי שביעית שביעית דמופסת דמיה * וקאמר שכרו מותר כקדושת שביעית ולא (ה) נתפס כקדושת שביעית ולא גזרינן שכר שביעית אטו דמי שביעית ואין לומר דשאיין יין נסך דליית ציה תרי חומרי אסור הנאה ותופס דמיו דלא מילחין שכר דמייס בתרי חומרי יומר מבחומר אמת ומסקין א"ר אצבו א"ר יוחנן קנס הוא שקנסו בו